

DELAVSKA POLITIKA

Uredništvo je v Mariboru,

Ruška cesta, poštni predal 22.

Ročopisi se ne vračajo. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo.

Uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22.

Ljubljana VII, Zadrugi dom.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno 10 Din, za inozemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. Debelo tiskana beseda stane Din 1.—. Malih oglasov trgoveškega značaja, stane beseda Din 1.—. V oglasnem delu stane petitna enostolpna vrsta D. 1.50. Pri večjem številu objav popust. Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 36.

Sreda 30. aprila 1930.

Leto V.

Vojna in pacifizem.

Kakor je človeštvo premagalo kugo in lakoto, bo premagalo tudi vojno, ki jo nekateri tudi imenujejo kazen božjo.

V »Prager Tagblattu« objavlja Arno Schirokauer ostro kritiko predavanj berlinskega radia, ki sta ga imela Schauwecker Franc in Kurt Hiller o »vojni in pacifizmu«.

Pisec pravi, da prehaja debata o vojni v nov stadij. Z vojno se je gojilo še te dni kakor z zločinem v preiskovalnem zaporu, in prav nasprotniki smrtne kazni so se izrekli za nje smrtno obsodbo, med tem so pa že jeli nastopati branilci vojne; postala jim je vojna izveličavna, nje apostoli lezejo iz zatišja ter pripovedujejo, da je vojna božja volja. Pripovedujejo, da vojna ni v rokah človeštva, mir ni delo človeškega razuma, marveč usoda, ki ne vprašuje ljudi, ki jih mori, za mnenje.

Tako torej misli Schauwecker. Po Kelloggovih mirovnih pogodbah ustanovljeno preprečevanje vojne se torej odtegne sodniku in se izroča božjemu varstvu. Bog pošilja vojno, in sicer nemški bog nemško vojno, zamorski bog zamorsko vojno, turški bog turško vojno in milijoni žrtev umirajo kot živina na čast tej tuji volji.

Govore o vojni izza 1914—1919, pa že pripravljajo tla za novo vojno. To je najnovejša atrakcijska romantika, ki sloni na neutemeljeni pobožnosti, ki se imenuje vera v usodo ter z oboževanjem, s svetništvom in fantomi negeje kalni nacionalizem.

Po besedah Schauweckerja vojne s človeškim razumom sploh ni mogoče preprečiti: nespametno upiranje proti vojni je brez koristi, ker pamet ne more izpreminjati usode, ker je pamet narodov močnejša kakor pamet posameznika; vojna je kot sveta daritev vseh za idol naroda in nje pobijanje s pacifizmom je, če že ne bogokletstvo, pa vsaj žalitev veličanstva države.

Dobro, pravi pisec. Tulimo z volkovi! Recimo, da je bila svetovna vojna duhovno na tak način pripravljena, da jo je bilo z razumom nemogoče preprečiti. Pacifizem po vojni tudi meni ni prav vseč; bolj vseč bi mi bil pred vojno. Toda prav nič se ne morem strinjati s tistimi mladimi ljudmi, ki se danes trudijo dokazovati, da je vojno, moritev narodov »hotel bog«. Pred sto leti je bila lakota še vedno »kazen božja«, pa je s prometnimi pomočki lakota danes znatno iztrebljena. Pred sto leti so bile kužne bolezni, epidemije tudi »kazen božja«, ki je zahtevala žrtve. Toda ljudje so v svoji predrznosti iznašli zdravila (serume) proti njim. »Take usode« torej ni. Usoda postane za nas šele usoda, če jo sprejmemo, če jo hočemo, ni pa določena nad zvezdami. In če smo izvedli boj proti lakoti, povodnji, usodi kuge, ki ji po svojih grozovitih posledicah slični vojna, potem je treba tudi proti vojni voditi heroičen boj ter se ne smemo dati zavesti z lažnjivimi hipotezami o »usodi«, ki je prav taka kakor usoda kuge, epidemij in drugih nadlog, ki prihajajo nad človeštvo.

V Indiji se nacionalistično gibanje razvija vedno bolj ljuto in krvavo. V Pešavarju je bilo v bojih s policijo ubitih 50 Indijcev, veliko ranjenih, med temi tudi policajev. Angleško brodogradje v Malti ima ukaz odrediti proti Indiji. Vsi dopusti angleških čet v Indiji so ukinjeni, in čete pomnožene za 15.000 mož.

Zagrebska zarota pred sodiščem.

Obtoženi Ivan Bernardić, dr. Vl. Maček in tovariši.

V četrtek se je pričel pred državnim sodiščem za zaščito države v Beogradu senzacionalen proces proti Ivanu Bernardiću in tovarišem zaradi organizacije raznih atentatov na Hrvaškem, tako zlasti na vlak, ki je vozil prvo večjo poklonitveno deputacijo v Beograd. Obravnava je zanimiva in bo dolgotrajna.

Obtožencev je 24. Za obrambo obtožencev se je priglasilo 160 odvetnikov iz vseh delov države. Dr. Maček, ki je bil eden voditeljev bivše Radičeve stranke, je obtožen, da je z denarjem podpiral organizacijo teroristov, ki je hotela, kakor smo že navedli, razstreliti s peklenkim strojem dne 17. decembra vlak, ki je vozil deputacijo v Beograd. Istotako se jim očita, da so hoteli istega dne napraviti atentat v zagrebski katedrali, ki pa je bil pravočasno izsleden.

Sodišče je pripustilo k razpravi samo osem zagovornikov, ker je razpravna dvorana premajhna. Glavni zagovornik je bivši zunanji minister, znani hrvaški federalistični politik, dr. Trumbić.

Dr. Maček si je izbral za svojega glavnega zagovornika dr. Drnjevića, ki je pa interniran in ga sodišče ne pripusti k zagovorništvo.

Obtožnica smatra za glavna krivca Bernardića in Hadžijo pri eni skupini teroristične organizacije, pri drugi skupini pa sta glavna krivca bivši radičevski poslanec profesor Jelačić in bivši podpolkovnik časnikar Begić.

Obtoženci so obtoženi po členu 1. zakona o zaščiti države in utegnjo, če se jim krivda dokaže, biti obsojeni na smrt ali dvajset let ječe.

Fašistični režim in tržaški atentatorji.

Pred krvavo obsodbo atentatorjev na list »Popolo de Trieste«.

Italijanski uradni dopisni urad je razglasil, da so atentatorji, ki so položili dne 10. februarja t. l. peklenški stroj v stopnišču uredništva in tiskarne »Popolo de Trieste«, aretirani. Obdolžencev je deset in italijansko časopisje ob tej priliki strastno in demonstrativno piše o zadevi ter predlaga, da naj se atentatorje hitro obsodi, pelje na mejo in postreli v hrbet, kakor zaslužijo izdajalci domovine.

Po atentatu je policija aretirala nekaj sto socialistov (tudi italijanskih) in slovenskih primorskih prebivalcev.

V zaporih se nahajajo naslednji mladi ljudje:

Zvonimir Milost, jugoslovanski državljani, rojen na Sušaku l. 1903,

Vekoslav Španger, rojen na Proseku leta 1906,

Vladimir Štoka, rojen na Kontovelu pri Proseku leta 1910,

Ivan Obad, rojen v Trstu leta 1906,

Dragotin Rupelj, rojen na Proseku leta 1904,

Vekoslav Valenčič, rojen v Trstu leta 1896,

Ferdinand Bidovec, rojen v Trstu leta 1908,

Franjo Marušič, rojen v Trstu leta 1906 in

Anton Ukmar, rojen na Proseku leta 1900.

Poročilo pravi, da so vsi aretiranci priznali svoja dejanja, le Valenčič ne. Anton Ukmar, ki je tudi obtožen, je pobegnil v Jugoslavijo.

Obtožnica dolži aretirance, da sta Milost in Bidovec izvršila atentat na list »Popolo de Trieste«, materijal sta pa dobavila Marušič in Valenčič. Ta dva sta tudi poizkušala izvesti atentat na »Svetilnik zmage« in na italijansko šolo na Katinari pri Trstu.

Šolo na Proseku sta zažgala Spanger in Rupelj; v Zgoniku je skušal zažgati šolo Obad s pomočjo štoke, Špangerja in Rupla.

Obtožnica te obdolžitve utemeljuje po svoje, enako kakor v Gortnovem procesu ter navaja, da so imenovali svoje združenje »organizacija«, ki se je delilo v več atentatorskih sekcij, ki so imele skrivna posvetovanja in sklepale o nameravnih atentatih.

Nimamo sicer namena dvomiti v »pravico«. vemo pa, da v takih primerih, kjer sta v ozadju strast in sovraštvo, tudi pravica služi le kot pripomoček, da režim reši in ohrani svoj prestiž.

Razpust Jugoslovanske Matice.

Obenem je bila razpuščena tudi organizacija jugoslovanskih emigrantov »Orjem«.

Iz Ljubljane poročajo, da je policijska direkcija po nalogu banske uprave v pondeljek, dne 28. t. m., izvršila nenadno hišno preiskavo v prostorih Jugoslovanske Matice v Ljubljani, kjer je zasegla neke iz inozemstva uvožene letake. Na podlagi

tega je bil predsedniku dr. Pretnarju izročen razpustitveni dekret in je policija obenem tudi zasegla vse premoženje društva. Isto se je zgodilo tudi z organizacijo jugoslovanskih emigrantov »Orjem«.

Likvidacija stare Nemčije.

Grof Westarp gre v političen pokoj. — Razkol nemških nacionalcev.

Kot poroča »Vossische Zeitung«, je imela večina nemškonacionalne državnozbornske frakcije po zborovanju strankinega načelstva, ki ga je bil sklical Hugenberg vsled neenotnega nastopa tega kluba v rajstagu, sejo pod vodstvom grofa Westarpa. Sklepi te seje še niso znani, pač pa

se govori, da se bo Westarp umaknil iz političnega življenja, s čemur se bo zopet podrla ena soha starega konservatizma v Nemčiji. Grof Westarp je še eden od stare garde, ki je igrala odločilno vlogo v predvojni Viljemovi Nemčiji.

Za skrajšanje delovnega časa.

Nekaj misli o naraščanju nezaposlenosti.

Glavni krivec nezaposlenosti je v neracionalnem gospodarstvu, ki je utemeljeno v kapitalističnem gospodarskem sistemu, deloma pa je povod sedanje tako silno naraščajoče nezaposlenosti gospodarska anarhija po svetovni vojni.

Kapitalistično gospodarstvo stremi po dobičku, živi od dobička. Dobiček je kapitalizmu bog, čeprav hlina, da veruje v druge vidne in nevidne bogove.

Svetovno gospodarstvo je važen problem, ki bi se moral vršiti in razvijati v interesu splošnosti, kar pa ne more biti, dokler je glavni cilj kapitalizma dobiček.

Izpolnjuje se znanost, tehnika. Produkcija se vrši vsak dan bolj moderno, z novimi stroji, ki nadomeščajo delavce, delavci pa ostanejo brez dela, brez kruha. In producira se neverjetne množine blaga, za katero ni konzumentov — zgolj iz spekulacije, zaradi boga dobička. V tem obstoji nesmotrenost kapitalističnega gospodarstva, ki ga bo prej ali slej nadomestilo svetovno racionalno gospodarstvo z ozirom na produkcijo, zlasti pa z ozirom na splošne potrebe človeštva. Problem nezaposlenosti se olajša z nujnimi ali javnimi deli le začasno, le trenutno. Prava rešitev tega problema pa more biti le v tem, da se moderne tehnične pridobitve porabljajo v interesu splošnosti in produkcija blaga vrši po potrebi konzuma.

Racionalizacija obratov, ki meče na cesto stotisoče delavcev, nosi dobiček kapitalu, človeški družbi pa škodo.

Zato so se pričele baviti strokovne organizacije vseh bolj industrijskih držav z vprašanjem skrajšanja delovnega časa. Peturni delovni dan bi bil z ozirom na današnji napredek tehnike zadosten. Peturno dnevno delo bi veliko nezaposlenost vsaj za krajši čas znatno omejilo, ker trajen tudi ta pomoček ne more biti, dokler svetovno gospodarstvo, ki stremi samo po eksploataciji človeške družbe, ne bo rešeno kapitalističnih okovov.

Nov obrtni zakon pripravljajo.

Anketa o načrtu obrtnega zakona.

V četrtek zvečer je sklicala Delavska zbornica v Ljubljani v dvorani Delavske zbornice anketo o načrtu novega obrtnega zakona. Na anketi so bili zastopniki vseh strokovnih organizacij, ki so pazno sledili poročilu tajnika Delavske zbornice Filipa Uratnika. Anketa je sprejela vrsto izpreminjevalnih predlogov k načrtu ter sklenila, da se načrt temeljito prouči in popularizira med delavstvom.

Zakonski načrt ima nekaj jako nazadnjaških določb. Zlasti je nesprejemljivo, da se podrede strokovne organizacije ministru trgovine, čeprav spadajo v področje ministra socialne politike, ali k večjemu notranjega ministra. S tako podreditvijo strokovnih organizacij bi se obravnavalo delavstvo kot privesek podjetništva ter se mu odvzela družabna individualnost pred državo, ki mu po naravnem zakonu gre.

Pozivljamo delavske organizacije, da tudi v tem resnem trenutku povedo svoje mnenje, ker gre za važen zakon, ki lahko silno škoduje

delavstvu, na drugi strani pa mnogo koristi, če se uveljavi zakon z modnimi določbami.

O načrtu bomo še poročali.

Dva milijona ljudi gladi poginilo.

Kanibalizem posledica lakote.

V provinciji Šansi na Kitajskem, kjer razsaja obenem meščanska vojna, poroča tajništvo odbora za mednarodno pomoč gladujočim, da je pomrlo od gladi 2 milijona ljudi. Zaradi pomanjkanja ljudi je iznova obdelana komaj ena petina zemlje. Kitajci so prodajali zaradi gladi žene in dekleta drugim pokrajnam v suženjstvo. Neki misijonar tudi poroča, da so Kitajci v neredkih slučajih uživali človeško meso in se med seboj morili. Kanibalizem se je torej pojavil zaradi neznošnih socialnih razmer, kot naravna posledica poživaljenja.

Hrana v jetnišnicah.

Novi predpisi.

Dopisni urad »Avala« poroča o vsebini pravilnika o hrani v jetnišnicah, ki ga je izdal minister pravde.

Pravilnik ima 29 členov in Avala obvešča o vsebini vso javnost.

Obsojenci vseh kazenskih in drugih podobnih zavodov se hranijo na državni trošek. Država nima pravice zahtevati od obsojencev povračila izdatkov, ki so bili storjeni za njihovo vzdrževanje.

K hrani obsojencev spada kruh, meso, prikuha ali sočivje ter zabela, po potrebi pa tudi druga hranila kakor n. pr. mleko, jajca itd. Hrana mora vsebovati take in tolikšne sestavine, ki so po izsledkih znanstva potrebne za vzdrževanje zdravja in delovne sile srednjega delavca. Razen tega mora biti hrana raznovrstna, tako da se enolična hrana ne bi upirala obsojencem.

Upravnik zavoda ali njegov namestnik mora vsak dan osebno pregledati in okusiti hrano.

Hrana se bo dajala obsojencem v 3 obrokih: zajtrk, kosilo in večerja. Postna dneva sta sredo in petek, mesni dnevi pa ostali.

Glede na zdravstvene razmere obsojencev se deli hrana na tri razrede: 1) za zdrave obsojence, 2) za bolehe in slabe ter za one, ki ne prenašajo več hrane za zdrave, ter 3) za bolne obsojence. Kakšno hrano naj obsojenec dobiva, določi upravnik zavoda na predlog zdravnika.

Zdravljenje, izdiranje in popraviljanje zob z navadnimi plombami se bo vršilo brezplačno na državne stroške, vendar da lahko vsak obsojenec na svoj strošek plombirati zobe s srebrom, zlatom itd. Ter si omisliti krone in mostove. V to svrhu bodo na zahtevo in trošek obsojenca

Pesem o roži ljubezni

Oda ob groblji Cheopsove piramide.

Roža, ljubljena moja, kje je tvoja domovina?

Tu samevaš; kdo te je zanesel sem; tu hočeš rasti in postati bohotna, širiti svoj vonj ljubezni ter vztrajati v boju za svoje življenje.

Ali je to mogoče?

Tvoje drobno telesce je sicer posuto s trnjem; pripravljena si na boj, na borbo, na obrambo v zavesti, da ima tvoj blagodejni vonj, ki budi ljubezen, neti sočutje in spaja srca, plemenito nalogo v vesoljnem stvarstvu.

Toda, pomisli, miljenka moja!

Okoli te Cheopsove piramide je nekdanje buhtelo rastlinstvo in živalstvo; mogočni kralji so vladali s svojimi svečeniki bogato deželo daleč tja v Saharo in v Srednjo Afriko. In takrat so zidali piramide, zidali templje; zmenili se pa niso, kaj naj napravijo, da ostane ta Egipt, ta Sahara, ta srednja Afrika raj. Kakor tropi kobilic danes, tako so izkoristili ti možje bogate naravne darove, oropali naravo. Propadla je lepa dežela, propadel je narod.

Samo ti, roža preljuba, si še tukaj!

pozvani specialisti za zdravljenje in popraviljanje zob, ako zdravnik zaveda teh del ne bi mogel sam izvršiti.

Zdravi obsojenci bodo prejeli ob nedeljah, torkih in četrkih po 40 cl črne kave, ostale dni pa po 50 cl zabeljene čorbe, vsak dan pa 70 g suhorja.

Za kosilo in večerjo je določen vsak dan v tednu drugačen jedilni list, ki obsega 50 cl mesne juhe z me-

som ali na postne dni prežgane juhe s krompirjem ter še po eno ali dve drugi jedi (pražen krompir, riž, zelje, krpice, fižol paprikaš, sočivje itd.). Mesa mora biti brez kosti in žil najmanj 75 g. Razen tega dobi vsak obsojenec dnevno hleb kruha, težak 750 g, obsojenci, ki opravljajo težja dela, pa še 250 g kruha po vrhu.

Členi 17—26 določajo hrano za slabe in bolne obsojence.

Zabave „boljših krogov.“

Vaškega tepčka polili s špiritom in ga zažgali. Revez strašno obžgan v bolnici.

V mestecu Korneuburgu na Nižje Avstrijskem so si najuglednejši gosposdije priredili neki večer, po stari navadi, imeniten »krok«. V gostilni Schmidt so pridno »uničevali« alkohol do policijske ure, po policijski uri so se pa zaprli v zadnjo sobo in krockali do jutra. Državni pravdnik je proti jutru zapustil družbo, ostali so ga žehtali naprej. S seboj so imeli mestnega tepčka Schölingerja, ki so ga iz gostilne v gostilno vlačili s seboj kot svojega dvornega norca. Proti jutru je ta revčev v nekem kotu Zaspal. Tedaj so si dovolili nad njim

še eno, malo duhovito šalo, ki kaže te gospode v njih pravi luči. Polili so ga s špiritom, ga zažgali in odšli iz gostilne, ne da bi se nadalje zanj zmenili. Revček se je zbudil in v silnih bolečinah stekel pred hišo, kot goreča baklja. Ljudje so ga potem vsega opečenega spravili v bolnico; s telesa mu kar v cunjah visi koža, ostal bo najbrž tudi slep. Svojci so vložili ovadbo na državno pravdnništvo, ki pa še dozdaj ni razpisalo obravnave, niti odredilo aretacije, dasi je od tedaj že več tednov minulo.

Doma in po svetu.

Konec samostojne kmetijske akcije. Z združitvijo »Kmetijskega lista« in »Domovine« je smatrati takozvano samostojno kmetijsko akcijo za definitivno likvidirano. Kakor je znano, se je takoj po prevratu ustanovila »Sam. kmetijska stranka« z namenom politično organizirati kmete in jih iztrgati klerikalcem. Zaradi tega je bivša demokratska stranka sprva prijazno gledala na Samostojno kmetijsko stranko in jo je tudi podpirala dejansko in ne samo z besedami. SKS je pri volitvah v konstituanto dosegla znatne uspehe. Izprva se je zdelo, da hoče zares osnovati samostojen agrarni pokret. To svojo namero je dokazovala s kričavimi in ne vedno okusnimi napadi na svojo dobrotnico demokratsko stranko. SKS se je potem še povečala s tem, da se je fuzionirala s tedanjio avtonomistično stranko, ki je imela dolgo ime »Slovenska republikanska stranka kmetov in delavcev«. Fuzionirani stranki sta si dali novo firmo »Slovenska kmetijska stranka«. Tudi sta se združila dotedanja lista »Kmetijski list« in »Avtonomist« oz. »Slovenski republikanec«, ki je še kratak čas poprej v vsaki številki prevračal vagone Pucljeve železnice, ki se je imela pričeti graditi prihodnji teden. Tako okrepljena stranka je potem dobila še svojo »znanstveno« podlago. To znanstveno podlago je dal v knjigi o »slovenskem« agrarizmu profesor filozofije

na ljubljanski univerzi dr. Veber Fr., ki je v zadnjem času obrnil nase pozornost s svojim delom o bogu in človeku. Vendar pa tudi znanstvena podlaga ni mogla zadržati usode, da se je »Kmetijski list« sedaj združil z »Domovino«, podeželskim glasilom bivše SDS. S stališča pravilnega razvoja našega javnega življenja je samo prav, da hodi skupaj kar spada skupaj. Tako se likvidirajo nezdravi pojavi javnega življenja.

Novi obrtni zakon in obrtniki. Novi obrtni zakon pomeni unifikacijo obrtne zakonodaje v državi. Načrt se nahaja sedaj pri pristojnih korporacijah v izjavo. Obrtniki vse države so sklicali v ta namen posebno anketo, ki je pričela zborovati dne 26. t. m. v Beogradu.

Bojkot piva v Zagrebu se je slabo obnesel. Zagrebški gostilničarji so proglasili bojkot piva, ker so pivovarnarji cene znatno dvignili. Bojkotu so se pa odrekli trgovci in mnogo gostilničarjev. Sedaj zahtevajo gostilničarji — anketo.

Emigracija v mesecu februarju. Po statistiki, sestavljeni pri Izselskiškem komisariatu v Zagrebu, se je v mesecu februarju letos iz naše kraljevine izselilo v prekomorske kraje 1354 oseb. Izselilo se jih je največ iz Dunavske banovine in sicer 401, iz Savske 326, iz Primorske 233, iz Vardarske 151, iz Dravske 109, iz Zetske 46, iz Vrbaske 33, iz Drinske 31 in iz teritorija mesta Beograda 24 oseb. Največ se jih je izselilo v Argentino, in sicer 429 oseb, v Kanado 329, v Zedinjene države 258, v Urugvaj 184, v Brazilijo 33 in v Chile 20. Vrnilo se je v tem mesecu iz prekomorskih krajev 187 oseb. V evropske dežele je šlo na delo 1271 oseb: v Francijo 908, v Belgijo 321, v Holandijo 20, v Nemčijo 5 in v Luksemburg 4 osebe.

Slikar Fran Sterle je v Londonu nevarno ponosrečil pri vožnji z motociklom. Sterle je obiskal londonsko slikarsko razstavo. Po nezgodi so ga oddali v bolnico.

Nad polovico socialističnih volilcev na Dunaju politično organiziranih. Socialistična mestna organizacija na Dunaju je izdala letno poročilo za l. 1929, iz katerega je razvidno, da je štela ta organizacija 418.055 članov. Leta 1927 je bilo oddanih 674.000 socialističnih glasov; v primeri s številom volilcev je tedaj mnogo nad polovico volilcev organiziranih v stranki. Zato se ni bati, da bi Dunaj ne ostal rdeč.

Dr. Seipel se kesa, da je tako bahato odklonil predsedstvo krščansko-socialne stranke. Odpotoval je v Nemčijo in načelstvo stranke je imelo te dni sejo ter je sklenilo, da naprosi gospoda prelata, da preklič

1. Maj za „Delavsko politiko“.

Letošnji 1. Maj bo naše delavstvo izbrabilo za nabiranje naročnikov in čitateljev »Delavske Politike«.

Opozarjamo vse strokovne zaupnike in kulturne delavce širom Dravske banovine, da gredo povsod tam, kjer se praznuje ta dan, na delo za nabiranje naših naročnikov.

Z zadnjo akcijo za naš list smo jako pomnožili število naših prijateljev. Vendar je vse to premalo. V Dravski banovini je nad 13.000 strokovno in kulturno organiziranih delavcev, ki morajo slednjič postati naročniki našega lista.

Današnji številki prilagamo za nove naročnike karte in prosimo vse naše naročnike, da se ta dan potrudijo in pridobe za naš list — vsaj vsak po enega čitatelja. Uprava.

svojo demisijo. Na seji tudi ni bilo pooblaščenca dr. Seipla g. dr. Stöcklerja. — To sta storila zato, da je načelstvo lahko neženirano sklepalo.

Grof Adalbert Sternberg je na Dunaju umrl dne 25. t. m. v 63. letu starosti. Grof Sternberg je bil češki poslanec v avstrijskem parlamentu ter je bil hud radikalec. Pri neki volitvi v delegacijo je pograbil žaro in jo zagnal na tla. Tudi tepel se je rad. V zbornici pa je bil bolj smešen kakor resen, zlasti v borbi proti plemtvu in dvoru. Njegov sin pa je vodja »Heimwehra«. Jabolko ne pade daleč od drevesa.

Preganjanje monarhistov na Čehoslovaškem. Veliko pozornost je vzbudila aretacija kapucinskega patra Edilberta v Libercu, ki je bil baje udeležen pri monarhistični akciji v Znojmu, kjer so pred kratkim odkrili monarhistično zaroto pod vodstvom kapucina Karla Otto. Pri patru so našli slike cesarja Karla in različne zanimive spominske znake iz cesarskega dvora. Pri patru Edilbertu so tudi zaplenili celokupno korespondenco nemško-katoliške zveze mladoletnih.

Pogajanja za vzhodne reparacije, ki so se vršila v Parizu, so končana. Na pogajanjih so bile interesirane zlasti države, ki so pripadale prej Avstro-Ogrski.

Korupcija madžarskega notranjega ministra. Madžarski minister Szytowski je tožil časnika Sokołya zaradi žaljenja časti, ker je trdil, da je protežiral podjetje Titan. Pri razpravi je časnika dokazal krivdo ministrovo in je bil zaradi tega očitka oproščen. Obsojen pa je bil na dva meseca ječe, ker je pisal o ministru v nedostojnem tonu kot uradnem organu. Minister se je pritožil. Kdaj bo pa minister obsojen?

Bivši rumunski prestolonaslednik Karol se menda le vrne v Rumunijo. Iz vladnih krogov so mu priporočali, da naj opusti svoje ljubavne afere in se vrne domov.

Komunistični izgredi v Leipzigu. Na velikonoč se je vršil v Leipzigu zlet komunistične omladine Nemčije. Med komunisti in policijo je prišlo do spopada, pri katerem sta bila dva policijska častnika in en komunist ubiti, štirje pa ranjeni.

Trocki ni poklican v Moskvo. Pred par dnevi so se razširile vesti, da se je Stalin pomiril s Trockijem in ga pozval v Moskvo, kjer bi naj prevzel važno funkcijo. Moskovska »Pravda« to vest demantira, češ, da v Rusiji ne rabijo agentov buržazije.

Opljeno jugoslovansko denarno pismo. Beograjska državna banka je poslala švicarski združni banki v Zürichu denarno pismo, ki je bilo na proggi Beograd—Graz med 24. in 26. marcem opljeno. V pismu se je nahajalo 15 komadov bankovcev po 1000 švicarskih frankov, 2 funt-sterlinga, 5 dolarjev, 112 pezet in 7 turških mahmudov. Mesto denarja je bilo pismo napolnjeno s časopisnim pa-

pirjem graške »Tagespost« od lanskega septembra.

Drugi nebatičnik na Dunaju. Poleg desetnadstropne palače, ki jo sežida dunajska mestna občina v Herengasse, je sklenila sezidati nov nebatičnik tudi v Währingerstrasse, v katerem bo 200 štirisobnih stanovanj s kopalnicami.

900 novih vrtnih hišic bo dunajska mestna občina v tem letu zgradila, poleg več velikih stanovanjskih hiš.

Dva trgovca z dekleti, ki sta osemnajst do 19 letnih deklet hotela spraviti iz Ogrske v Hamburg, sta bila med potjo aretirana. Sta to dva znana agenta mednarodne trgovine z dekleti.

Nek italijanski tovorni parnik se je med vožnjo iz Reke v Rusijo potopil, ker so mu eksplodirali kotli.

V pariški podzemski železnici sta dva vlaka zavozila drug v drugega. Usmrčenih je bilo 60 oseb.

Razorožitev v praksi. Pri ameriških letalskih manevrih v Kaliforniji se je izkazal mehanični pilot. V letalo, naloženo z bombami, so montirali »robot«, človeku podoben stroj, ki se da z brezžičnimi električnimi valovi voditi in izvršuje razna povelja na veliko razdaljo. Letalo je 20 minut krožilo v zraku, z 200 kilometrsko brzino na uro, in na povelje gladko pristalo na določenem mestu.

Pri požaru kaznilnice v mestu Columbus v Ameriki je bilo dosedaj ugotovljeno 319 kaznjencev, ki so našli smrt v plamenih, največ radi skrajne zanikrosti kaznilniške uprave, ki ni do zadnjega trenutka dovolila, da bi se kaznjenci spustili iz gorečih celic. Približno sto kaznjencev še pogrešajo. Od 300 ožganih v bolnici, se jih 100 bori s smrtjo. 25 oseb je oslepelo. Pri reševalnih delih so se najbolj izkazali s čudovito požrtvovalnostjo in junaštvom toliko zaničevani zamorski kaznjenci. V kaznilnici grozi izbruhni med ostalimi kaznjenci upor, ker uprava kljub vsemu noče prekiniti s prejšnjimi surovimi metodami.

Tajfun na Filipinskih otokih je povzročil strahovita opustošenja. Cele naselbine so pometene z lica zemlje. Število mrtvih in ranjenih še ni ugotovljeno.

Na Kitajskem razsaja strašna lakota. Dva milijona ljudi je obsojenih na smrt od lakote.

Nekaj za katoliško akcijo. V Londonu se je 4. aprila vršilo zborovanje duhovnega sveta anglikanske cerkve za socialno obnovo. Nadškof cantenburyški je ob tej priliki govoril: »Želimo, da se spolni nagon osvobodí naziranja, da mora biti vedno po prepovedih in zaprekah omejevan. Hočemo mu priznati mesto med tvornimi in oblikujočimi silami vsakega zdravega in življenja se veselečega fanta in dekleta... Meni so vse nevarnosti odkrite diskusije ljubše, kakor veliko večje nevarnosti, ki izvirajo iz zarot molčečnosti.« Katoliška cerkev si zelo prizadeva, da bi dosegla zedinjenje z ostalimi krščanskimi cerkvami, med temi tudi z anglikansko.

Dame „Rdečega križa“ so nagnali s kamenjem.

Poplavljeni v južni Franciji so ogorčeni.

Pred nekaj tedni smo poročali o katastrofalni poplavi, ki je opustošila velik del južne Francoske in razdejala bivališča tisočim prebivalcem. V pomoč poplavljenecem je francoski parlament votiral eno milijardo francoskih frankov, narod je zbral šestnajst milijonov frankov, ki so bili izročeni organizaciji »Rdečega križa«, da jih razdeli med prizadete. Poleg tega se je nabiralo za francoske poplavljenecem po vseh evropskih državah in tudi pri nas v Jugoslaviji. »Rdeči križ« je pa začel svojo nalogo na čuden način reševati; dame od »Rdečega križa« so izplačevale oškodovancem podporo po 20 do 40 frankov, dasiravno bi še od vsote, ki jo je zbral francoski narod, moral vsak dobiti po 2300 frankov. Prebivalstva opustošenih krajev se je polastila nepopisna ogorčenost; dame »Rdečega križa« so morale zbežati pred točo kamenja in vsi zidovi, ki so še ostali od poplave, so oblepljeni z lepaki, ki pozivajo na demonstracije proti taki organizaciji pomoči. »Rdeči križ« izjavlja, da ne misli narodne zbirke razdati v individualne podpore, temveč porabiti za trajne socialne ustanove. To je vse lepo, ampak najprej se morajo vendar zgraditi stanovanja za ljudi, ki jim je voda odnesla krov.

Potek kongresa „Prijateljev prirode“.

Zveza šteje 11 podružnic z 2800 člani in poseduje en planinski dom.

Na velikonočne praznike, 20. in 21. aprila 1930 se je vršil v Zagrebu kongres turističnega društva »Prijateljev prirode«. Društvo »Prijatelj prirode« je bilo ustanovljeno leta 1905 v Sarajevu ter šteje sedaj 11 podružnic, in sicer: dve v Bosni: Sarajevo, Zenica; dve v Sloveniji: Ljubljana, Maribor; dve v Srbiji: Beograd, Ljenskovic; eno v Dalmaciji v Splitu; štiri na Hrvaškem: Zagreb, Koprivnica, Sušak, Osijek, skupaj približno 2800 članov. Sedež je bil do sedaj v Sarajevu. Društvo ima svoj planinski dom ob Boračkem jezeru pri Konjici v Hercegovini, 400 metrov nad morjem s 70 ležišči, ki je vse leto oskrbovan. Društvo ima poleg imenovanega planinskega doma Din 15.000 gotovine. Najmočnejša in najagilnejša je podružnica v Zagrebu, ki šteje okoli 1200 članov. Kongres so sestavili delegati podružnic, na vsakih 100 eden. Vsled narasta društva je bilo treba spremeniti pravila ter je to delo tvorilo središče vsega obravnavanja. Bistvena sprememba je uvedla pododborov tako, da se podružnice vsake dežele združijo v eno upravno enoto ter dobi tudi dravska banovina svoj pododbor. Še važnejša točka je bila preložitve sedeža društva iz Sarajeva v Zagreb. Premestitev je bila potrebna zaradi uvedbe pododborov, da dobé podružnice svoje središče, in posebej še okolščine, da je Zagreb najmočnejša podružnica in v doglednem času tudi ostane. Vzorno poslovanje in idealno stališče, katero zavzamejo »Prijatelji Prirode« v Zagrebu, je bil 3. odločilni moment. Društvo je sklenilo pristop v savez Planinskih društev v Jugoslaviji in s tem v Asociacijo slovenskih turističnih društev. Sprejelo se je tudi enoglasno predlog centralnega odbora, da pristopi društvo ali kot podružnica glavnega društva »Naturfreunde« na Dunaju, oziroma v vez, ki je po zakonu mogoča. Kot društveno glasilo se je izreklo začasno za Slovenijo »Svoboda«, za srbsko-hrvaške dele »Snaga«, ki izhaja v Sarajevu. Debata je bila vseskozi živahna in stvarna. Izključen je bil vsak političen moment, dasi tvorijo društvo delavci. Povdarjalo se je pa vseskozi visoke socialne cilje društva, vzbujati med člani-delavci ljubezen do prirode, s tem odtrgati od nedeljskega brezplodnega poha-

janja ter pokazati mu važnost vzgoje krepkega telesa in zdravega uma. Kongres je trajal ves dan v nedeljo in ponedeljek od 8. do 13. ure.

Poleg delegatov je prišlo v Zagreb tudi precejšnje število turistov, ki so napravili v ponedeljek zjutraj ob krasnem vremenu izlet na Sleme, 1035 metrov nad Zagrebom.

Bodoči kongres za leto 1931 se bo vršil ob Boračkem jezeru v Hercegovini.

Kot predsednik je bil izvoljen s. Majstorovič iz Zagreba, kot zastopnika za Slovenijo pa s. Pelikan iz Maribora in dr. Tuma iz Ljubljane.

Ljubljana.

O novih občinskih davčinih v Ljubljani. Pri novem občinskem proračunu ljubljanskega mesta so uvedli nove uvoznine in trošarine. Ko je bil proračun odobren in so s 1. aprilom pričeli užitninski uradi poslovati po novih predpisih, je vsa javnost nad gorostasnimi in horendnimi tarifami ostrmela. Zaprepaščena je javnost. Vsi časopisi opisujejo pretirano obdavčenje. »Slovenec« piše o tem, tudi »Jutro« in »Narod« opisujeta in pripovedujeta o tem, da je to obdavčenje nedopustno. Lahko trdimo: vsa javnost je odklonila to obdavčenje. Če lahko verjamemo oficijelni izjavi mlekarjev-producentov, je tudi gospod župan dr. Puc izjavil, da je obdavčenje mleka nevzdržljivo. — Proti vsej javnosti se je torej postavil sedanjí občinski svet, ko je naložil ljubljanskemu prebivalstvu nezmagljiva bremena. Da pa bo ta davščina čim bolj točno in dosledno izterjana in pobrana, pa so na magistratu za užitninsko osebje uvedli še doslej nepoznani premijski sistem. Čim več bodo obdavčili, tem večji bo zaslužek. Torej izterjanje in pobiranje davkov bo sedaj mestni magistrat pod vodstvom g. župana dr. Dinka Puca in finančnega referenta g. Ivana Tavčarja — izvajal v akordnem sistemu.

Ljubljanski občinski svet ima danes popoldne sejo. Na dnevnem redu so tekoče stvari. Drugih itak ni!

Ali naj se zviša cena mleku v Ljubljani? O tem razpravljajo časopisi. Producenti baje hočejo zvišati ceno mleku za 15 par pri litru. S tem simpatizira tudi »Slovenec«. Na drugi strani pa pravijo, da morajo kmetje po oddaljenejših krajih prodajati mleko liter po 1.50 do 1.70 Din za drugam, dočim ga prodajajo v Ljubljani po 3 Din; to je s pribitkom 60 do 100 odstotkov. Veljalo bi to za nepokvarjeno mleko. Toda uvažano mleko se deloma posnema, lahko se mu pa tudi doliva voda. Potem seveda delajo prekupčevalci s še znatno večjim odstotkom.

Razstava šolskih izdelkov na obrtno-nadaljevalnih šolah v Ljubljani. Ob sklepu šolskega leta se razstavijo šolska vajeniška dela obrtno-nadaljevalne šole in sicer: dne 4. maja za mehaniško-tehnične stroke na Ledini ter stavbne obrti na Grabnu; dne 11. maja za oblačilne in umetne obrti na Prulah, za ženske oblačilne obrti pri Sv. Jakobu in za splošne obrti na Vrtači. Otvoritev ob 8. uri.

Maribor.

Jubilej 25 letnega novinarskega udeleževanja. Minulo soboto je mariborski novinarski klub priredil časten večer svojem članu g. Vekoslavu Spindlerju o priliki 25-letnice njegovega novinarskega udeleževanja. Istočasno so pa obhajali 20 letnico časnikarskega udeleževanja gg. Dolanc Josip, Brozovič Fran in Žebot Franjo. Ob polnoštevni udeležbi članov mariborskega novinarskega kluba in zastopnika sekcije U. J. N. iz Ljubljane, se je predsednik Udo

Prava KOLINSKA CIKORIJA!

Naročniki, pozor!

Današnji številki smo priložili poštne položnice ter prosimo vse one p. n. naročnike, ki so v zaostanku z naročnino, da isto nemudoma poravnajo, ker le na ta način bomo v stanu, naš list vzdrževati in ga tudi redno dostavljati. — Vse one pa, ki so naročnino že poravnali, prosimo, da si poštne položnice shranijo in jih porabijo prihodnjič. — Uprava.

Kašper v lepem nagovoru spomnil vrlin in zaslug jubilatov na polju časnikarstva ter jim je izrekel v imenu kluba najiskrenejše čestitke. Po nagovoru predsednika je govorilo še več članov kluba. Jublantu, 25-letniku g. Spindlerju je klub poklonil skromno darilo, usnjeno, umetniško izdelano tobacnico. Nato je sledila prijetna zabava.

Del. koles. osrednje društvo za Slovenijo, centrala Maribor, priredi dne 11. maja 1930 na progi Maribor-St. Ilj-Maribor prvo klubovo dirko v tej sezoni v dveh skupinah za člane in članice. Start ob 14. uri pri gostilni Honjšek (Dreissiger) Lajteršperk. Po dirki istotam kolesarska veselica, na katero vabimo vse kolesarje. Dirkalna sekcija.

Prednaznanilo. Savez železničarjev Jugoslavije, podružnica Maribor, skupina I, priredi v nedeljo, dne 6. julija t. l. poletno veselico. Vsa bratska društva in strokovne organizacije se naprošajo, da tega dne ne priredijo svojih veselice.

Turistično društvo »Prijatelj prirode« priredi 1. maja izlet na Pohorje do vrelca sv. Antona. Odhod od vogala Frankopanove in Stritarjeve ulice ob 2. uri popoldne.

Lajteršberg.

Zrtev dela. V opekarni Derwuschek se je v ponedeljek zgodila velika nesreča. Delavec Ivan Topolovec je namreč prišel pri opravljanju dela z desno roko v stiskalnico, ki mu je odrezala roko v laktu nad zapestjem. Kako se je nesreča dogodila, bo morala ugotoviti komisija; znano je le, da sta bila pri tem delu prejšnja leta zaposlena vedno dva delavca, sedaj pa je to opravljal Topolovec sam. Ponesrečeni je oženjen in ima skrbeti za tri nedorasle otroke.

Ptuj.

V petek, dne 2. maja, ob 20. uri se vrši v g. ostilni Zupančič občni zbor Protituberkulozne lige.

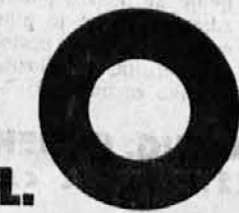
Kočevje.

Kočevje ima nov občinski svet. Za mesto Kočevje je bil imenovan nov občinski odbor. Za župana je bil imenovan Maks Kostanjevec, finančni svetnik v pokoju. Članov šteje novi odbor deset. Delavca ni nobenega v odboru.

TRI PREDNOSTI

- I. Ogromna izbira.
- II. Izborna kvaliteta.
- III. Nizke cene in plačilne olajšave.

Blago za moške obleke in spomladanske plašče. — Blago za damske kostime, plašče in obleke. — Cefiri, oksfordi in poplini za moške srajce. — Crepe-de-chine, crepe-saten, crepe-georgette, crepe-marochine. — Bemberg in umetna svila v modernih barvah in desenh. Vsakovrstno platno za perilo stalno v veliki izbiri.

L. RNIK, MARIBOR, KOROŠKA C. 9

MARY SMOLNIKER

modistinja
CELJE
(Palača L. hrv. štedionice)

Podružnica: Trbovlje II.

Prilprouca se za izdelovanje vseh vrst otroških in damskih klobukov. — Velika izbira slamičnik, klobučinastih in žalnih klobukov itd.

Cene nizke!

Kupci dvokoles! — Najtrpežnejše za naše ceste je dvokolo

WAFFENRAD

Glavno zastopstvo: **BOGOMIR DIVJAK, Maribor, Glavni trg 17**

Za državne nastavljenice posebne plačilne olajšave! Prost ogled! Specialna delavnica za popravila dvokoles. — Zavod za emajliranje in poniklanje.

DOLGOLETNO JAMSTVO!
CENIK BREZPLAČNO!

Očetje, matere,

stari očetje, stare matere in vse druge starejše osebe,
ali ste že član

Ljudske samopomoči v Mariboru?

Ako ne, **ne odlagajte** s prijavo v III. skupino z oddelki A/II, B/II, C/II in D/II za Din 1000.—, 2000.—, 4000.—, 10.000 ozir. 17.000 podpore v slučaju smrti. — Plačnik je lahko tudi katera druga sorodna oz. družinska oseba. Sprejemajo se samo še kratak čas vse zdrave osebe od 51. do 90. leta; v oddelku D/II za 10.000 — samo še osebe do 70. leta! — S članstvom v tej skupini si pridobi vsakdo najboljšo srečko, ki prej ali slej sigurno zadene. Zahtevajte še danes belo pristopno izjavo od

„Ljudske samopomoči“

Maribor, Aleksandrova cesta šte. 45

Število članov nad 13.000.—. Na podporah izplačali tekom 2 let mnogo nad 1 milijon Din.

Zadružna banka v Ljubljani

v lastni hiši Miklošičeva cesta šte. 13

Denarna centrala delavskih zadrug. Ustanovljena 1920.

Sprejema hranilne vloge proti ugodn. obrestovanju.

Kupuje in prodaja devize, valute, vredn. papirje itd.

Izvršuje točno in kulantno vsakovrstne bančne posle.

F. KUMERC, Maribor

Taborska ulica št. 10. Telefon 2193.

Stavbeno in stroj-
no ključavničar-
stvo, avtogenično
varenje, strojna
žična pletarna.

Nabirajte nove naročnike!

Poceni

in dobro

se izvedejo
reparature pri

**Albert
Eccarius**
urar, Slomškov trg

Birmanska darila

v veliki izbiri
po nižani ceni
pri urarju

I. VILHAR
Sv. Petra

LJUBLJANA
cesta 36

VAŠA SKRIB

kaj naj bi oblekli je nepotrebna!

Moške obleke

se že dobijo po 290.—, 350.—, 390.—, 450.—
Din naprej.

Otroške obleke

za starost 3—6 let po 115.—, 130.—, 150.—
Din naprej.

Otroške obleke

od 7—10 let po 130.—, 150.—, 170.—, 225.—
Din naprej.

Klobuki, moderni

po 65.—, 75.—, 85.—, 98.— Din naprej.

Velika izbira perila, samoveznic, nogavic, čevljev itd.
po najnižjih cenah pri

Jakob Lah, Maribor
samo Glavni trg 2.

FOX-PASTA

je in ostane znamka
nedosežene kvalitete

Zahtevajte povsod samo to znamko!

Josip Olup, Ljubljana

Na vogalu Stari trg št. 2

Trgovina z manufakturnim blagom, velika izbira
oblek lastnega izdelka. — Velika zaloga klobukov,
čepic in raznega perila. Moje geslo je:

Dobro blago, nizke cene!

Priloroča tudi svojo gostilno „Pod Trančo“

Franc Iglič, Ljubljana

PRAŽAKOVA ULICA 10

KROJAŠKI ATELJE

se priporoča.

VAŠ DOBIČEK JE

ako kupite obleke, nogavice, srajce
in drugo manufakt. blago v trgovini

I. Tomšič, Ljubljana

Sv. Petra cesta šte. 38

Ker je trgovina v lastnem lokalu in
ne iščem velikih dobičkov, so cene
neverjetno nizke. — Oglejte si jih!

TISKARNA „SLOVENIJA“

družba z o. z.

Izdeluje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor
časopise, brošure, knjige, tabele, delnice, note, razgled-
nice, umetniške slike, plakate, trgovske in uradne ku-
verte, pisma, vizitke, koledarje, strojno numeriranje itd.

Ljubljana, Wolfova ulica št. 1

OPOZORITE VAŠE ZNANCE,

da jih hočem za
vedno osvoboditi

neugodnega znojenja nog

pa če se je tudi to zno-
jenje pojavilo v toplih
letnih dnevih. To zdrav-
ljenje se ne vrši potom
zdravil, temveč je prav
enostaven naravni postop-
ek. Prosim, da priložite
znamko za odgovor. —

J. LUSTIG, OSIJEK
KREŽMINA UL. CA.

Po dvigu konkurza

trrdke

MAKS DURJAVA & CO.

Maribor, Gregorčičeva ulica 24

so v zalogi še velike množine vseh vrst moškega perila, srajce
iz cefirja, poplina, panama, športne in bele srajce, nočne srajce
in spodnje hlače vseh vrst, kakor tudi različni cefirji, popelini,
šifoni i. t. d. in se bo od danes naprej prodajalo to blago iz-
datno pod tvorniško ceno. V zalogi je tudi velika izbira pižam
in blaga za pižame.

Prodaja se vrši na veliko in drobno edino le v tovarni:

Gregorčičeva ulica št. 24

FRANC KLEMENC - VIČ PRI LJUBLJANI

TOVARNA SALAM IN KONZERV

Podpisana pivovarna priporoča
svoje staroznano in renomirano

Marčno in Bock pivo

in vabi vse cenjene odjemalce
najljudneje na odzem.

PIVOVARNA JOSIP TSHELIGI

*NOGAVICE, sandale,
otroške čevlje, perilo,
kravate, naramnice
razno drobnarijo, ple-
tenine, vrvi itd. ku-
pite najugodneje pri*

Drago Rosina

Maribor, Vetrinjska ulica šte. 26

*Velika zaloga
čepic in uniformskih
potrebščin za železničarje itd.*

A. KASSIG

*Ljubljana, Židovska ul. 1
krznarnica in izdelovanje čepic*

Pozor birmanci!

Konfekcijska trgovina

Žiga Weiss

Celje-Gaberje 3 (v hiši g. Plevčak)

priporoča raznovrstne zgotovljene obleke v vsaki
velikosti in po najnižji ceni že od 100 Din naprej.
Lastno izdelovanje oblek po meri in najnovejšem
kroju. — Oglejte si pred nakupom našo zalogo!

TOMAŽ BIZILJ

GOSTILNA KOLOVRAT

LJUBLJANA,
PRED ŠKOFIJO

SE PRIPOROČA.

I. KUŠAR

tovarna vinskega
in špirit kisa

VIČ PRI LJUBLJANI

Nudi najfinejši vinski in
špiritov kis iz pristnega
vina in špirta. Najstarejša
tovarna kisa v Sloveniji.

..

Ustanovljena leta 1888.

ZAHTEVAJTE PONUDBE!

Peugeot kolesa

so za delavce najprimernejša.

Prihranijo jim s tem
težko zaslužen de-
nar, ker te vrste ko-
lesa več let ni treba
popravljanje. Ugodna
odplačila na obroke

JUGO d. z o. z.
pri

Justin Gustinčič, Maribor
Tattenbachova ulica šte. 14.

Naj takoj javijo

svoje natančne naslove one osebe, katere
žele, da jih naučimo lepo, čisto in lahko do-
mačo obrt, pa da si s tem pridobe stalen in
posebno dobičkanosen postranski zaslužek.
Javijo se naj samo oni, kateri razpolagajo z
vsoto najmanj Din 3650.—, da si lahko naba-
vijo za to potreben stroj. Pouk je brezpla-
čen, zaslužek 10—12 Din na uro. Materijal
za izdelavo dajemo mi. Poleg za privatna
naročila more vsakdo izdelovati tudi za našo
tvrdko, ker mi smo pripravljene vsak čas v
gotovem denarju prevzeti vsakršno količino
izdelane robe, za kar jamčimo tudi pisme-
no. Za odgovor priložite znamko.

GRAUERT

TVORNICA STROJEVA D. D.
GENERALNO ZASTUPSTVO I SKLADIŠTE
OSIJEK I.
KREŽMINA ULICA 13.

Produktivna zadruga ljubljskih mizarjev

prevzame vsakršna stavbena in
pohištvena mizarstva dela ter jih
izvršuje točno, solidno in po
jako zmernih cenah

Tovarna na Viču pri Ljubljani
Telefon št. 2410. Čekovni račun št. 13.997.

BLAGO

za oblačila vseh vrst v veliki
izbiri in najceneje pri tvrdki

NOVAK, LJUBLJANA

Kongresni trg št. 15

Vsem slojem dostopne cene. — Solidna postrežba.

ŠTAMPILJE

naročate naj-
bolje pri tvrdki

TEODOR RABIČ

LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 26

Zapomnite si to

da se obleke zares
najcenejše dobe
edino le v

Gradišću šte. 4

konfekcija

DERENDA

Tam je velika izbira vseh moških, fantovskih
in dečjih oblek. — Delavskim slojem po-
seben popust.

ČITAJTE „DELAVSKO POLITIKO“

NAROČA SE
MARIBOR
POŠTNI PREDAL 22

Hranilno in posojilno
društvo
delavcev v Mariboru
registrirana zadruga z omejeno zavezo

Uradne ure:

Vsako torek od 6. do pol
8. ure zvečer in vsako
soboto od 4. do 6. ure
zvečer v društveni pi-
sarni: Frankopanova
ulica 37, v lastni hiši

Hranilne vloge se obre-
stujejo s 6% odnosno
7 $\frac{1}{2}$ % proti odpovedi

Kruh Kruh

iz zanesljivo najboljše banatske in ržene moke
ter sveže pecivo dobite dnevno pri

I. Mariborski delavski pekarni

Maribor, Tržaška cesta 38 — Telefon 2324

in pri njenih filijalkah Glavni trg 19 in Stolna
ul. 2, kakor pri vseh prekuovalcih v mestu in okolici.

VSakovrsten kruh:

Črn kruh iz pšenične moke, kisel kruh iz pšenične
moke (brez kvasa), ržen kruh, koruzen kruh, štruca z
rozinami, mlečne štruce, kakor tudi vsako-
vrstno fino in malo
pecivo.

Snažna izdelava pe-
civa. Polna teža.

Oblastno odobreni hi-
gijenični prostori pe-
karne.

Ogledovanje prostorov
ob **vsakem času**
zaželjeno.

CIRIL KAMPL

priporoča svoje izdelke od sodavice
in limonade. Specialiteta Hermes-ov
biser, „OKOLAT“ limonada in
„ITOL“ specialna limonada

Maribor, Kettejeva ulica 1

Ali ste že krili?
svoje potrebe v tiskovinah

Dobavljamo vse tiskovine v prvovrstni
izpeljavi in po najnižjih cenah za vsa
društva, industrijo, trgovine, pisarne itd.

Ljudska tiskarna d. d.
Maribor, Sodna ulica št. 20

STAVBENA, KONZUMNA IN GOSTILNIŠKA ZADRUGA

„DELAVSKI DOM“

V TRBOVLJAH R. Z. Z. O. Z.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po čistih 8% od dne
vloge do dne dviga. Ima 3 prodajalne, 2 v Trbovljah, 1 v Se-
novu pri Rajhenburgu. Član te zadruge lahko postane vsak,
ki vplača delež in vpisnino, delež znaša 50 D, vpisnina 250 D

NAČELSTVO.

MALA NAZNANILA.

Elektrotehnična delavnica
PRATTES & TRABI,
Maribor, Vodnikov trg št. 3.

Popravlja vseh vrst električnih strojev in
aparatur, novo ovijanje sežganih elektro-
motorjev, dynamo-strojev, transformatorjev
itd. Lastna preizkuševalnica, točna in ku-
lantna postrežba, zmerne cene, nakup in
prodaja porabljenih motorjev in dynamo-
strojev.

LIPUŠ IGNAZ
mehanična delavnica za šivalne stro-
je in kolesa izdelava prvovrstna po
najnižjih cenah.
MARIBOR, KOROŠKA CESTA 90.

ČITAJTE!
novo izišlo, socialno dramo Rudolfa
Golouha
KRIZA.

Naroča se pri upravi »Delavske Po-
litike« v Mariboru, Ruška cesta 5.
Vsaka naša knjižnica, vsak naš či-
tatelj mora naročiti to našo najboljšo
socialno dramo.

Poceni ure, zlatino in srebrnino ter
vsa v to stroko spadajoča popravila pri
Albertu Eccarius
urar, Maribor, Slomškov trg 5

Vsi letni naročniki dobe **zastonj**

14 karatno originalno ameriškansko

zlato nalivno pero

Zahtevajte takoj brezplačno na ogled „Radio“
welt“. Naroča se Administration der „Radio-
welt“ Wien I, Pestalozzigasse Nr. 6, ki prinaša
obširne radioprograme, interesantne slike in ima
lepo urejene poučne tehnične članke.

V tekstilnem bazarju
Vetrinjska ulica št. 15
Maribor

se dobi pristno angleško sukno za
obleke, plašče, svilo, platno itd. po
najnižjih cenah. -- Oglejte si izložbe.

D. ROSINA
Maribor, Vetrinjska ulica 26
nud najugodnejše nogavice, rokavice, čevlje,
razne drobnine, vrvi, špago, papir, šolske po-
trebščine parfumerijo, košare, igrače i. t. d.